

Nokian luonto ry.
c/o puheenjohtaja Timo Lepistö
Aaroninkatu 14
37130 Nokia
nokianluonto@gmail.com
044 505 5999
Lisätiedot: Kaija Helle 044 017 7180

ALOITE 12.1.2015

Suomen luonnonsuojeluliiton
Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry.
Kuninkaankatu 39
33200 Tampere

Nokian kaupunginhallitukselle

Esitämme, että Nokian kaupunki suojelee Siurossa olevat arvokkaat metsäalueet. Karttaliitteeseen rajatut kohteet ovat Nokian kaupungin omistamalla maalla ja niiden pinta-ala on yhteensä 85,9 hehtaaria (liite 1). Peruskartta 2123 02 Siuro.

Esityksemme sisältyvät kangasmetsät ja lehdot sijaitsevat Siuron Penttilässä Nokianvirrasta länteen olevassa Intianlahden muinaisuomassa ja sen ympäristössä sekä Kuurokalliolla, Kiimakalliolla ja Hakavuorella. Riuttan rinnenmetsä sijoittuu Siuron taajaman itäpuolelle ja Sivakkavuoren kaksi kohdetta ovat Siuron taajaman koillispuolella. Niistä itäisempää (11,1 ha) ehdotamme ennallistettavaksi täydennysalueeksi.

Osa-alueet muodostavat monipuolisen luontokokonaisuuden ja sisältävät useita uhanalaisia ja silmälläpidettäviä luontotyyppisiä. Metsissä on runsaasti vanhoja ja kookkaita havupuita ja järeitä haapoja.

Metsäluonnon monimuotoisuudelle arvokasta lahoppuuta on runsaasti ja paikoin suurina keskittyminä. Luonnontilaisuutta ilmentävä sien- ja kääväksälajisto on edustavaa. Alueella pesii useita vanhojen metsien lintulajeja.

Osa-alueiden luonnonarvoja esitellään liitteessä 2. Kääväksähavainnot ovat liitteessä 3 ja liitteessä 4 ovat Hakavuoren ja muinaisuoman arvokkaat sienihavainnot. Liite 5 esittelee kohteiden luontoa kuvin.

Suojeluesityksemme koskee alueita, jotka luonnoltaan ovat arvokkaita jo sinällään. Lisäksi on otettava huomioon, että näiden alueiden rauhoittaminen tukisi myös lajien ja luontotyyppien säilymistä olemassa olevilla suojelualueilla: Hakavuorella, Ruutanalla ja Linnavuorella.

On tunnettua, että luonnonvarainen lajisto voi sitä paremmin, mitä kattavampi on suojelualueiden verkosto. Nykyisellään Siuron luonnonsuojelualueet sijaitsevat varsin hajallaan ja etäällä toisistaan, joten lajiston taantuminen on jatkuva uhka.

Hakavuorella on Pirkanmaan ympäristökeskuksen (nykyään ELY-keskus) rajaama luonnonsuojelulain 29 § mukainen suojeltu luontotyyppi, pieni pähkinäpensaslehto.

Ruutanan luonnonsuojelualue sijaitsee noin 500 metriä Hakavuorelta pohjoiseen. Ruutanan luonnonsuojelualueeseen rajoittuu METSO-ohjelmaan ehdotettu ja vuonna 2012 inventoitu noin 50 hehtaarin laajuinen Ruutanan kallio- ja rinnenmetsä. Linnavuoren luonnonsuojelualue sijaitsee Ruutanalta luoteeseen noin 1100 metrin etäisyydellä.

Yhdessä Ruutanen ja Linnavuoren luonnonsuojelualueet, Ruutanen METSO-ehdotuksen alue ja tämän suojeluesityksen kohteet muodostavat jopa valtakunnallisesti arvokkaan metsäluontokokonaisuuden. Kokonaisuus on edustava, monipuolinen ja eteläsuomalaiseksi poikkeuksellisen laaja.

Nokian kaupunki omistaa 2 500 hehtaaria metsämaata. Siitä on suojeltu 145 hehtaaria eli 5,8 prosenttia (rauhoitettut metsät, Natura 2000 -ohjelmaan lukeutuvat alueet ja suojellut luontotyypit). Lisäksi on useita metsälakikohteita, jotka ovat liian pienialaisia ja eristyneitä kyetäkseen säilyttämään metsäluonnon monimuotoisuutta.

Vuonna 2012 inventoitiin Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelma METSO:a varten 105 hehtaaria kaupungin metsiä ja kaupunki neuvottelee niiden rauhoittamisesta Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa.

Suojeluesityksemme osa-alueet täyttävät 90-prosenttisesti METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet Riuttan kohdetta lukuun ottamatta. Kaupunki voi saada valtiolta niin sanottua osittaiskorvausta (max 50 % puuston arvosta), jos se perustaa esitetyille kohteille yksityiset suojelualueet.

Toki yksityiset suojelualueet voidaan perustaa myös ilman korvausta, jos kaupunki haluaa toteuttaa luonnonsuojelulain 6 §:ää (Kunnan tulee edistää luonnon- ja maisemansuojelua alueellaan.) täysimääräisesti. Kolmas vaihtoehto suojelun toteuttamiseen on myydä alueet kokonaan valtiolle.

Pyydämme vastausta aloitteeseemme.

Vetoamme, että ehdottamillamme alueilla ei tehdä metsätaloustoimia ennen suojeluesitystämme koskevia päätöksiä.

Timo Lepistö
Puheenjohtaja
Nokian luonto ry.

Kaija Helle
Sihteeri
Nokian luonto ry.

Larissa Heinämäki
Puheenjohtaja
Suomen luonnonsuojeluliiton
Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry.

Juho Kytömäki
Sihteeri
Suomen luonnonsuojeluliiton
Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry.

LIITTEET

1. Suojeluesitys Siuron metsäkohteista, alueen kartta rajauksineen
2. Suojeluesityksen kohteiden luonnonkuvaukset
3. Alueella havaitut kääväkkäät ja uhanalaiset jäkälät
4. Muinaisuomalla ja Hakavuorella havaitut merkittävät sienet ja kääväkkäät, Leena Hammar
5. Suojeluesitys Siuron metsäkohteista, kuvaliite